

Birlikte Mücadele Şimdi Yeniden

Dünyadaki ve ülke içindeki gelişmelerin, ciddi toplumsal sorunların, siyasi iktidarın ve sermaye güçlerinin politik-ekonomik stratejilerinin hızla yeni boyutlar kazandığı, tüm bunlar karışısında emek güçlerinin bağımsız bir sınıf politikası yaratmakta güçlük çektiği biliniyor. Ülkemizde kamu çalışanlarının sendikal mücadelesi de tüm bu gelişmelerin ürünü olan yeni bir dönemin eğişiğinde bulunuyor. Başka bir deyişle bağımsız bir sınıf hareketini kamu emekçilerinin sendikal mücadelesinde yaratmanın bugünkü sorunları geçtiğimiz üç yıllık süreçten daha farklı bir içerik taşımakta ve daha güçlü sendikal stratejileri zorunlu kılmaktadır. Fiili ve meşru bir mücadele zemininde kamu emekçilerinin bağımsız sınıf tavrını örgütleyen ve aynı zamanda bu tavrın ürünü olarak ortaya çıkan kamu çalışanları sendikaları, önümüzdeki dönem bağımsız mücadele çizgisinin yeniden üretilmesi sorunuyla yüz yüze bulunuyor.

Geçtiğimiz üç yıllık mücadele süreci içerisinde kamu çalışanlarının mücadele eksenini, sendikal hak ve özgürlüklerin kazanılması olarak biçimlenmişti. Sendikal mücadele açısından bu eksen, bugün hızla yeni bir tanım aralığı kazanmaktadır. Kamu çalışanlarının hak ve özgürlüklerine ilişkin yasal düzenlemeler, özelleştirmeler, sosyo-ekonomik yapıların sermayenin bugünkü politikalarına uygun olarak biçimlendirilmesi sürecinin karşısında tüm sermaye politikalarına karşı mücadele edebilecek bir pratik-programatik zeminin yaratılması sorunu öne çıkmaktadır. Sendikal hak ve özgürlüklerin kazanılması hedefi de artık ancak böyle bir zeminde anlam kazanabilecektir. Bir başka deyişle sermaye güçlerinin toplumsal saldırısı karşısında kamu emekçilerinin toplumsal çıkarlarını temel alacak bağımsız bir sınıf hareketinin koşulları, birleşik toplumsal muhalefet hareketi içerisinde şekillenecektir. Değişik biçimler (yasal düzenleme, meslek sendikacılığını besleme, özelleştirme gibi) kazanabilecek olan sermayenin ve siyasal güçlerin ülkemizde de giderek ivme kazanan saldırısı karşısında, kamu çalışanları sendikalarının mevcut pozisyonlarının ve mücadele süreçlerinin zorlanacağı açıktır.

Bu gerçekler bugün kamu çalışanları sendikalarının gündemine, sendikal mücadelede üst örgütlenme ve işçi sınıfı ve diğer demokratik güçlerle birleşik mücadele zeminlerinin yaratılması sorunu taşımaktadır. Giderek öne çıkan bir sorun ise kamu çalışanlarının üst örgütlenme ve sendikal mücadelenin toplumsal muhalefete birleşme pratiklerinin son üç yıllık kompozisyonunun değerlendirilmesini gerektirmektedir. Bu konuda hatalı yaklaşımların yoğunluğu bilinmektedir. Sorunların yalnızca çeşitli işçi konfederasyonları bazında ya da sendikalizm çerçevesinden tartışılması bugün hakim yaklaşım gibi görünmektedir. Üst örgütlenme sorununun bugünkü durumu konusunda belirli bakış elde edebilmek ise ancak geçmiş dönemin doğru bir değerlendirmesiyle mümkündür.

**İşçi sınıfı muhalefeti
önümüzdeki iki yıllık süreç
içerisinde bir
reorganizasyon sürecinin
işaretlerini vermektedir**

Kamu çalışanlarının sendikal mücadelesinin en temel özelliklerinden bir tanesi bilindiği gibi, birleşik toplumsal muhalefet eylemi arayışıdır. Sendikalaşma sürecinin başlangıç aşamalarından bu yana gelişen sürecin ayırıcı nitelikleri arasında sayılabilecek bu arayış kısı sürede, kamu çalışanları sendikalarının birleşik mücadelesinin yaratılması perspektifini doğurmuştu. İşkollarında gelişen kamu çalışanlarının sendikal örgütlenme süreci, sendikal mücadelenin genel ihtiyaçlarıyla örtüşerek hızla bir üstörgütlenme projesini doğurmuştu. "Kamu Çalışanları Sendikaları Platformu". KÇSP işkollarındaki oluşumların örgütlenme ve mücadele süreçleriyle neredeyse eşzamanlı bir süreç içinde gelişmiş, tümüyle birleşik ve kapsayıcı bir mücadele zemininin yaratılması perspektifiyle doğmuştu. Sendikal mücadelenin başlangıç aşamalarında, sendikalaşma ve mücadele sürecinin sorunlarının kolektif bir zeminde çözümünü doğrultusunda tanımlanan Platform bugün yine aynı misyonla tanımlanmasına rağmen, yeni ve önemli sorunların ortaya çıktığı koşullarda bir dizi yenilenmeye gereksinim duymaktadır. Platformun son dönem toplantılar özellikle bu konunun altın çizildiği toplantılardır. Diğer bir konuda Platform bünyesinde örgütlü bir disiplinin yaratılmasıdır.

Bu yıl öne çıkan bir diğer organize çalışma da ilk toplantısını Ocak ayında yapan "Ortak Çalışanlar Yasası İçin Eşgüdüm Komitesi" olmuştur. Hükümetin Koalisyon Protokolündeki vaatlerinin ve İLO protokolünün aksine giderek karanlığa gömülen, Kamu Çalışanlarının sendikal haklarını düzenleyecek yasa hazırlıklarına karşın, tüm çalışanların ortak bir yasal düzenleme içerisinde yer almaları amacıyla yaratılan Komite bu konuda yaklaşık 5 ay süresince çalışmalarını yüksek bir katılımı sürdürmüştü.

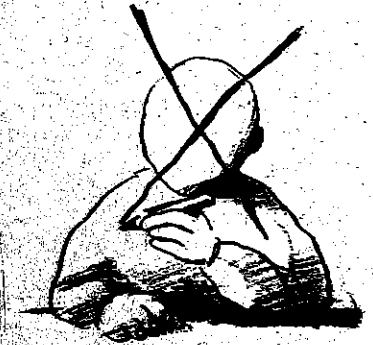
Geçtiğimiz dönemdeki önemli gelişmelerden bir tanesi de kamu çalışanları sendikalarının işçi konfederasyonlarıyla olan ilişkileri konusudur. DISK'le düzenlenen kimi ortak etkinlikler (1 Mayıs vb.) yanısıra bazı ortak gündemlerde fikri mutabakatlar sağlanmaktadır. Türk-İş ise "yeni sendikal politikaları" uyarınca son dönemlerde kamu sendikalarıyla kısmi bir yakınlaşma çabası içerisindeydi. Özellikle Türk-İş'in en son toplu sözleşme döneminde KÇSP'ye görüşme çağrısı sonucu yapılan toplantıda ortak çalışanlar yasası için bir hukuk komisyonu kurulması kararlaştırılmıştı.

Tüm bu gelişmelerin önümüze karmaşık bir dizi sendikal süreç çıkarmaktadır. Gerek kamu çalışanları sendikaları bünyesinde ve gerekse platform/platform dışı sendikalar çerçevesinde sendikal süreç hızla bir tempoda gelişmekte, diğer yandan da işçi sendikaları konfederasyonlarıyla girilen ilişkiler yeni bir rotaya girme eğilimi taşımaktadır. Tüm bu gelişmeler önümüzdeki sürecin sorunları hakkında ciddi kafa karışıklıklarına neden olmaktadır.

Şu konuda açıklık kazanmak önemlidir. Önümüzdeki dönemde kamu sendikaları açısından birleşik muhalefet zeminini çeşitli sendikal örgütlerle, kamu sendikalarının üst yönetimleri arasında değil, ancak birleşik muhalefet eylemi zemininde yaratılabilecektir. İşçi sınıfı muhalefeti bir yeniden tanımlanma ve muhalefet zeminlerini yeniden oluşturma dönemi içindedir. İşçi sınıfının yalnızca sendikal örgütleri, konfe-

derasyonları değil, hemen tüm kompozisyonu, mücadele alanları ile ilişkili biçimleri bir değişim eğilimi içindedir. Kısacası işçi sınıfı muhalefeti önümüzdeki iki yıllık süreç içerisinde bir reorganizasyon sürecinin işaretlerini vermektedir. Bu konuda kamu çalışanları sendikalarının gerek hukuksal gerekse de fiili mücadele zemininde tüm emekçilerin ortaklığını hedefleyen 3 yıllık mücadele çizgisini yeniden bir "yeni durum" değerlendirmesi yapmak zorundadır. Bu durum toplumsal muhalefet hareketinin yeni gelişim sürecine demokratik bir içerikle katılımın sağlanması ve bu katılımın tüm örgütsel-fiili biçimlerinde emekçilerin bağımsız tavrının yaratılması sorunuyla beraber düşünülmelidir. Üst örgütlenme ya da organizasyon sorununda dayanılacak temel güç sendikal örgütlerin yönetimleri değil, emekçilerin bağımsız sınıf tavrı olmalıdır.

Karşı karşıya olduğumuz zorlu ve bir dizi karmaşık görevle yüklü dönem sermayenin topyekün saldırısı karşısında, toplumsal bir karşı koyuş cephesini yaratmak sorumluluğunu üzerimize yüklemektedir. Tüm toplumsal muhalefet güçleri bu dönemin yeni sorunlarla dolu olduğunun, Türkiye'nin aynı zamanda toplumsal bir dalgalanma içinde olacağını bilincinde olarak hareket etmeli, bu dönemde emekçilerin bağımsız politikalarını yaratmayı hedeflemelidirler.

Eşgüdüm ...

KAMU ÇALIŞANLARI SENDİKALARI PLATFORMU YENİ DÖNEMDE

Kamu Çalışanları Sendikaları Platformu (KÇSP) 4-5 Eylül 1993 günü 21 sendikanın katılımıyla Eği-Sen Genel Merkezi'nde toplandı. Önümüzdeki dönemde Kamu çalışanları sendikalarını bekleyen sorunlar ve bu sorunların hangi araç ve yöntemlerle, ne tür mücadele biçimleriyle aşılabileceği konusunun tartışıldığı Platform iki gün süren toplantı sonucunda, alınan kararların belirtildiği bir basın açıklaması kaleme aldı. Aşağıda kısaltarak bu açıklamayı sunuyoruz:

"Kamu çalışanları yürüttüğü sendikal haklar mücadelesini, genel demokrasi mücadelesini çerçevesinde değerlendirmektedir. Bu değerlendirmeye kaynaklık eden faktörler ülkemizin yaşadığı nesnel gerçekliklerdir. "Yeni Dünya Düzeni" adıyla tüm çalışanlara dayatılmak istenen yapılanma içinde sömürü ve baskı yoğunlaşmaktadır. İşsizlik ve pahalılık yaşamı katlanılmaz kılarak iş güvencesi sağlama konusunda en ufak bir adım atılmadığı gibi, özelleştirme politikaları ile yeni işsizler yığını yaratılmak istenmektedir. Başta kamu çalışanları olmak üzere tüm çalışanların grevli toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkı engellendiği gibi, sendikalaşma politikaları, sendikaları karalama kampanyaları, bir dizi yeni yöntemle sürdürülmektedir. 12 Eylül askeri darbesinin yarattığı tahribatın hukuki belgesi olan '82 Anayasası tüm işleviyle önümüzde durmaktadır. 87 ve 151 sayılı İLO sözleşmelerini gerekli kıldığı yasal düzenlemeler yapılmış değildir. yine siyasi alanda Kürt sorunu temel sorun olarak gündemdedir. Binlerce Kürt ve Türk gencinin ölümüne neden olan ve giderek Kürt halkını topyekün hedef alan kirli savaş halkalar arası dostluk kardeşlik ve dayanışma duygularını dinamitlemekte. Birlikte yaşam koşullarının zorlaşmaktadır. Milyonlarca insanın temsilcisi olan milletvekilini öldürme olayıyla yeni bir boyut kazanan kirli savaş, devletin kurumsal işleyişini altına alan otoriter, şoven, anti demokratik eğilimleriyle ayırıcı bir kadrolaşmanın varlığını ve bu kadrolaşmanın niteliğini gözler önüne sermektedir.

Kamu çalışanları sendikaları tüm bu ve benzeri nedenlerden dolayı kamu çalışanlarının sendikal hakların elde edilmesi, kullanılmasında, her türlü hak gaspı tavrının kırılması ve yürütülen kirli savaşın durdurulmasının tüm çalışanların ortak birleşik örgütü gücünün yaratılması ile kolaylaşacağına inanmaktadır. Kamu çalışanları platformu, grevli ve toplu sözleşmeli sendikal hakların elde edilmesi için iş bırakmayı önüne koymuştur. Bu süreçte yapacağımız tüm etkinlikler işbirakmayı besleyen etkinlikler olacaktır. Bu doğrultuda;

İsteklerimizi kamuoyuna açıklamak ve desteğini almak amacıyla 1 milyon adet bildiri dağıtılacaktır. Kamu çalışanları basın kuruluşlarını, siyasi partileri, işçi sendikalarını, demokratik kitle örgütlerini ziyaret ederek desteklerini isteyecektir. Platform 11-12 Eylül '93 tarihlerinde Ankara'da toplanarak görevi son bulan "Ortak Çalışanlar Yasası Eşgüdüm Komitesi"nin çalışmalarına son şekli vererek "Kamu Çalışanları Sendikal Haklar Yasa Tasarısı"nu kamuoyuna sunmaya hazır hale getirecektir. Hazırlanacak yasa taslağı sendikalar ve kamuoyu nezdinde tartışılacak, işbirakma eylemleri için bölge toplantılar düzenlenecektir.

EĞİT-SEN, TÜM BEL-SEN, TÜM SAĞLIK-SEN, TARIM-SEN, DEMİRYOL-SEN, TÜM HABER-SEN, ENER-SEN, TÜM HAVA-SEN, TÜM YARGI-SEN, MADEN-SEN, TÜM SOSYAL-SEN, OR-KAM-SEN, SOSYAL HİZMET-SEN, BEM-SEN, SAĞLIK-SEN, EMEK-SEN, TÜM GIDA-SEN, LİM-SEN, İL-SEN, YAPI-YOL-SEN."

Yapılan Platform takvimine göre 11-12 Eylül günlerinde Ankara Yapı-Yol-SEN'de Kamu Çalışanları Sendikal Haklar Yasa Tasarısı kamuoyuna sunulacak, 2-3 Ekim de Kamu Çalışanları Sendikaları Platformunun işleyiş ve örgütlenme sorunları ele alınacak. 4-5 Eylül günlerinde yapılan toplantılarda Eşgüdüm Komitesinin işlevini tamamlaması konusu ele alınmış, ayrıca dönem sözcüsünün mücadelenin ihtiyaçları uyarınca kamuoyuna girilecek ilişkilerde yetkili hale gelmesine ilişkin bir karar alınmıştır. Diğer yandan önümüzdeki dönemde yeni mücadele biçimleri ve araçlarının yaratılmasının üzerinde durulmuş, kamu çalışanları kitesinin hükümet üzerinde "seçmen caydırıcılığı" uygulamasının gereği belirtilmiştir. Sendikal mücadelemizdeki sık sık yaşadığımız sürgün vb. uygulamalar karşısında kamuoyunda daha etkili çalışmalar yapılmasının zorunluluğu da ifade edilmiştir. Bütün bunlar Kamu çalışanları sendikaları Platformunun yeni dönemde izleyeceği politikalar açısından atılmış önemli adımlar olarak değerlendirilmelidir. Bu süreçte ciddiyetle sarılmak ve olabildiğince eksiksiz bir sürecin yaşanması gereğinin altı çizilmelidir.